

Na rokovanie vlády SR
Dňa 2. februára 2021
K materiálu č. 25669/2020
K bodu č. 1

S T A N O V I S K O

k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 290)

I.

Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 290) predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky na základe § 70 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení zákona č. 399/2015 Z. z. minister zdravotníctva Slovenskej republiky Marek Krajčí.

II.

Základným cieľom návrhu zákona je zlepšenie postavenia osôb so zdravotným postihnutím a osobitne zraniteľných osôb, teda napríklad seniorov, formou posilnenia oprávnení komisára pre osoby so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím patria z hľadiska práva a ochrany základných ľudských práv do skupiny tzv. "zraniteľných osôb", to znamená osôb, ochrane práv ktorých je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, pretože nie sú schopné sa chrániť sami, a pri ktorých akýkoľvek zásah do základných práv osôb so zdravotným postihnutím si vyžaduje prísnu kontrolu zo strany štátu.

Súčasná platná legislatíva komisárovi neumožňuje na účel posudzovania práv osôb so zdravotným postihnutím v predmetnej oblasti nahliadať do zdravotnej dokumentácie osôb so zdravotným postihnutím. Prístup komisára do zdravotnej dokumentácie osôb so zdravotným postihnutím nielen v prípade posudzovania podnetov, ale aj v prípade monitorovania dodržiavania práv osôb so zdravotným postihnutím, je kľúčovým nástrojom pre overenie, či u osoby so zdravotným postihnutím nedochádza k porušovaniu jej práv. Aby komisár mohol efektívne podporovať a presadzovať práva osoby, je potrebné odstrániť legislatívne prekážky na plnenie tejto funkcie.

Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím nie je oprávnený posudzovať podnety, v ktorých podávatelia namietajú "kvalitu" poskytovanej zdravotnej starostlivosti, čo znamená

napríklad konkrétne úkony vykonané lekárom, stanovenie diagnózy, stanovenie liečby, predpísanie konkrétneho lieku, a podobne.

Návrh zákona má preto odstrániť prekážku v činnosti komisára pre osoby so zdravotným postihnutím v oblasti zdravotníctva a dať mu možnosť sledovať právne otázky spojené s dodržiavaním ľudských práv osôb so zdravotným postihnutím.

Návrh zákona ďalej umožňuje prístup komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím k údajom zo zdravotnej dokumentácie aj prostredníctvom lekára v špecializačnom odbore psychiatria a psychológa v špecializačnom odbore klinická psychológia, a to na základe písomného plnomocenstva.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky k predloženému poslaneckému návrhu zákona pristupuje v zmysle podpory zlepšenia postavenia osôb so zdravotným postihnutím a osobitne zraniteľných osôb ako napríklad seniorov ako aj s cieľom ochrany ich základných ľudských práv, a to formou posilnenia oprávnení komisára pre osoby so zdravotným postihnutím **a plne zámer predkladateľov podporuje.**

Osoby so zdravotným postihnutím patria z hľadiska práva a ochrany základných ľudských práv do skupiny tzv. “zraniteľných osôb”, to znamená osôb, ochrane práv ktorých je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, pretože nie sú schopné sa chrániť sami, a pri ktorých akýkoľvek zásah do základných práv osôb so zdravotným postihnutím si vyžaduje prísnu kontrolu zo strany štátu.

Návrh zákona zároveň napĺňa čiastočne jednotlivé tézy Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 a takisto prispeje k úplnej alebo čiastočnej implementácii medzinárodných záväzkov a odporúčaní v oblasti ľudských práv.

Predmet návrhu zákona je upravený aj v práve Európskej únie, a to jednak v primárnom európskom práve (najmä čl. 8, 25, 26 a 35 Charty základných práv Európskej únie a Hlava XIV Zmluvy o fungovaní Európskej únie v platnom znení), a jednak v sekundárnych právnych aktoch EÚ (najmä v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/24/EÚ z 9. marca 2011 o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti v platnom znení, a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov).

Predkladaný návrh zákona podľa predkladateľov nezakladá žiadne vplyvy na rozpočet verejnej správy, nemá vplyv na podnikateľské prostredie, nevyvoláva sociálne vplyvy, ani vplyvy na životné prostredie a ani na informatizáciu spoločnosti.

Návrh zákona je podľa predkladateľov v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právom Európskej únie.

Poslanecký návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania, ktorého vyhodnotenie je súčasťou predloženého materiálu.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky vysloviť s predloženým návrhom poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 290) **súhlas** s pripomienkami uvedenými v predkladacej správe.

III.

Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky prerokovala predložený poslanecký návrh zákona na svojom zasadnutí dňa 25. januára 2021 a odporučila vláde Slovenskej republiky s predloženým návrhom zákona **vysloviť súhlas s pripomienkami uvedenými v časti IV. stanoviska.**

IV.

Návrh

Stanovisko

vlády Slovenskej republiky

k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 290)

Vláda Slovenskej republiky **súhlasí** s návrhom poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 290) a **uplatňuje k nemu nasledujúce pripomienky:**

Všeobecne

1. Návrh zákona rozširuje okruh osôb oprávnených nahliadať do zdravotnej dokumentácie osoby o komisára pre osoby so zdravotným postihnutím. Okruh týchto osôb je taxatívne vymedzený v § 25 ods. 1 platného znenia dotknutého zákona. Vzhľadom k tomu, že je potrebné rešpektovať v zákone zavedený pojmový aparát, vzájomnú previazanosť jednotlivých ustanovení a jeho zavedenú systematiku, je potrebné **oprávnenie komisára pre osoby so zdravotným postihnutím nahliadať do zdravotnej dokumentácie upraviť priamo v § 25 ods. 1 doplnením samostatného písmena o).** Tým bude dodržaná aj podmienka súhlasu dotknutej osoby s prístupom k údajom, ktoré sa tejto osoby týkajú.

2. V záujme zachovania právnej istoty **je potrebné zvážiť** doplnenie oprávnenia komisára pre osoby so zdravotným postihnutím na prístup k údajom zo zdravotnej dokumentácie aj do

ustanovenia § 10 ods. 2 písm. a) bodu 5 zákona č. 176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3. **Je potrebné zvážiť** s ohľadom na požiadavky praxe, či by komisár nemal mať možnosť pri podozrení z porušenia práv a právom chránených záujmov osoby so zdravotným postihnutím podať podnet Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a zároveň odporúčame predkladateľom zvážiť, či by Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nemal mať povinnosť informovať komisára o zisteniach vyplývajúcich z vykonaného dohľadu, ktoré sa týkajú porušenia práv a právom chránených záujmov osoby so zdravotným postihnutím.

5. **Je potrebné zvážiť** rozšírenie oprávnenia nahliadať do zdravotnej dokumentácie aj pre komisára pre deti pri posudzovaní dodržiavania práv a pri monitorovaní dodržiavania práv dieťaťa podľa osobitného predpisu.

K názvu

- V názve zákona a v úvodnej vete je potrebné vypustiť slová „mení a“.
- V názve zákona je potrebné na konci vypustiť slová „a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony“.

K úvodnej vete

- V úvodnej vete je potrebné vypustiť duplicitne používané citácie noviel dotknutého zákona a doplniť skrátené citácie všetkých predchádzajúcich noviel.

K čl. I

K bodu 1

- V bode 1 je potrebné úvodnú vetu upraviť nasledovne: „§ 25 sa dopĺňa odsekmi 8 a 9, ktoré znejú“.
- V § 25 ods. 8 je potrebné pre slová „komisár pre osoby so zdravotným postihnutím“ zaviesť legislatívnu skratku „komisár“ a dôsledne ju v nasledujúcom texte, teda aj v odseku 9 dodržiavať.
- V § 25 ods. 8 je potrebné vypustiť tretiu vetu ako nadbytočnú.
- V § 25 ods. 8 je potrebné štvrtú vetu upraviť nasledovne: „Komisár je oprávnený žiadať údaje zo zdravotnej dokumentácie aj formou vydania zdravotnej dokumentácie alebo jej časti spôsobom podľa odseku 6.“.

K bodu 2

- Je potrebné vypustiť číselné označenie novelizačného bodu 2, ktorý sa týka poznámky pod čiarou, nakoľko poznámka pod čiarou sa uvádza ako samostatná veta, ktorá nadväzuje na text, ktorý obsahuje príslušný odkaz. V tejto súvislosti je potrebné číselne neoznačovať ani novelizačný bod 1.
- Je potrebné zmeniť aj číselné označenie odkazu a poznámky pod čiarou, nakoľko navrhované označenie odkazu a poznámky pod čiarou 39aab sa už v zákone č. 576/2004 Z. z. nachádza (§ 26 ods. 2) na základe novely tohto zákona - zákon č. 383/2019 Z. z. ktorým sa

mení a dopĺňa zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých úkonov v znení neskorých predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

- V poznámke pod čiarou je potrebné slovo „Zákona“ nahradiť slovom „zákona“.

K l. II

- Je potrebné slová „1. januára 2021“ nahradiť slovami „1. apríla 2021“.

Bratislava 26. januára 2021